

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	15
--	----

II. Gramatika:

	17
--	----

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	18
--	----

Ukupni broj bodova:

	50
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

2. – 4. svibnja 2023.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Hyginus: Fabulae

U staro doba samo su muškarci smjeli biti liječnici. Atenjanke su umirale u porodu jer nisu dopuštale da im pomažu muškarci.

Antiqui obstetrices non habuerunt; unde mulieres propter verecundiam interierant, quod nec in magno periculo inferiores partes suas viris monstrare voluerunt. Athenis quaedam virgo Agnodice erat, cupida discendi; crinibus demptis vestes viriles induit, ut medicinam discere posset. Primum feminae ab ea sanari nolebant, nam putabant eam virum esse; Agnodice autem tunica sublata ostendit nudum corpus femineum et multas mulieres servavit.

KOMENTAR:

antiqui, -orum, m. stari narodi

unde stoga

verecundia, -ae, f. sram

intereo, -ire, -ii, -itum umirati

quod uzročni veznik

Athenis: u Ateni

Agnodice, -es, f. Agnodika

demo, 3. dempsi, demptum odrezati, skratiti

ut namjerni veznik

posset prevedi indikativom prezenta

tollo, 3. sustuli, sublatum podići, skinuti

	max 15
--	---------------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

[illegible]

II. GRAMATIKA

1. Promijeni broj sintagmama iz teksta, pazeći na padež prema kontekstu rečenice.

a) **crinibus demptis** _____

b) **suas partes** _____

c) **nudum corpus** _____

	max 3
--	--------------

2. Navedi superlativ pridjeva pazeći na slaganje pridjeva s imenicom.

Pozitiv: **in magno periculo**

Superlativ: **in _____ periculo**

	max 1
--	--------------

3. Glagolski oblik **posset** je:

- a) 3. l. sg. indikativa imperfekta aktivnog
- b) 3. l. sg. futura I. aktivnog
- c) 3. l. sg. konjunktiva prezenta aktivnog
- d) 3. l. sg. konjunktiva imperfekta aktivnog

	max 1
--	--------------

4. Oblik **discendi** je:

- a) gerundiv
- b) particip perfekta pasivnog
- c) gerund
- d) particip prezenta aktivnog

	max 1
--	--------------

5. Odredi službu navedenih riječi u rečenicama u tekstu i zaokruži *točno* (T) ili *netočno* (N)

- a) **obstetrices** – apozicija   T   N
- b) **virgo** – subjekt   T   N
- c) **posset** – predikat   T   N
- d) **primum** – atribut   T   N

	max 4
--	--------------

6. Oblik **sanari** je:

- a) infinitiv prezenta aktivnog
- b) infinitiv prezenta pasivnog
- c) infinitiv perfekta aktivnog
- d) infinitiv futura aktivnog

	max 1
--	--------------

7. Dopuni tablicu traženim oblikom istoga glagola ne mijenjajući lice, broj i stanje:

indikativ	konjunktiv
habuerunt	
erat	
induit	
nolebant	

	max 4
--	--------------

8. U tekstu se dvaput susreće konstrukcija ablativa apsolutnog. Ispiši oba primjera:

a) _____

b) _____

	max 2
--	--------------

	max 17
--	---------------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. Spoji imenice s odgovarajućim genitivima tako da dobiješ ispravne stručne termine. Upiši broj u odgovarajuću kućicu.

- a) **musculus**
b) **abrasio**
c) **fractura**
d) **neuralgia**

1. **dentis**
2. **nervi**
3. **colli**
4. **extremitatis**

	max 4
--	--------------

2. Izbaci uljeza. Upiši na crtu riječ koja **NE pripada** nizu.

- a) **supercilium, labium superius, unguis, palpebra**
b) **gutta, cochlear, ampulla, capsula**

_____

_____

	max 2
--	--------------

3. Napiši značenje sljedećih kratica:

kratica	hrvatski prijevod
consp.	
lev.	
pro adult.	

	max 3
--	--------------

4. Prevedi izraze na hrvatski:

- a) **exitus letalis** _____
b) **curatio** _____
c) **pharmacopoea** _____
d) **sanatio ad integrum** _____

	max 4
--	--------------

5. Poredaj glavne stupnjeve biljnog carstva po silaznom redu (započni s **divisio**):
familia – classis – divisio – ordo – species – genus

a) **divisio**

b) _____

c) _____

d) _____

e) _____

f) _____

	max 1
--	--------------

6. Prevedi izreku: **Non est medicina sine lingua Latina.**

_____

	max 1
--	--------------

7. Dopuni rečenice imenima:

a) Glavni rimski trg i središte javnog života u Rimu latinski se naziva

_____.

b) Vođa najpoznatijeg rimskog ustanka robova bio je _____.

	max 2
--	--------------

8. Zaokruži ispravan odgovor.

U prvom trijumviratu bili su:

a) Ciceron, Cezar i Marko Antonije

b) Cezar, Kras i Pompej

c) Cezar, Lepid i Pompej

d) August, Lepid i Marko Antonije

	max 1
--	--------------

	max 18
--	---------------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Antiqui obstetrices non habuerunt;	Stari narodi nisu imali primalje	1
unde mulieres propter verecundiam interierant,	stoga su žene bile umirale / umirale zbog srama	1
quod nec in magno periculo	jer niti u velikoj opasnosti	1
inferiores partes suas	svoje donje dijelove	1
viris monstrare voluerunt.	nisu htjele pokazati muškarcima.	1
Athenis quaedam virgo Agnodice erat,	U Ateni je bila neka djevojka Agnodika	1
cupida discendi;	željna učenja;	1
crinibus demptis	skrativši / odrezavši kosu	1
vestes viriles induit,	obukla je mušku odjeću	1
ut medicinam discere posset.	da može učiti medicinu.	1
Primum feminae ab ea sanari nolebant,	Prvo žene nisu htjele da ih ona liječi	1
nam putabant eam virum esse;	jer su mislile da je muškarac:	1
Agnodice autem tunica sublata	No, Agnodika je podigavši tuniku	1
ostendit nudum corpus femineum	pokazala golo žensko tijelo	1
et multas mulieres servavit.	i spasila je mnoge žene.	1

Prijevod: 15

II. GRAMATIKA

1. a) crine dempto b) suam partem c) nuda corpora 3
2. maximo 1
3. d) 3. l. sg. konj. imperfekta aktivnog 1
4. c) gerund 1
5. a) N b) N c) T d) N 4
6. b) infinitiv prezenta pasivnog 1
7. habuerint / esset / induat / nollent 4
8. a) crinibus demptis, d) tunica sublata 2

Gramatika: 17

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) 3. colli b) 1. dentis c) 4. extremitatis d) 2. nervi 4
2. a) unguis b) cochlear 2
3. posipaj / lagan / za odrasle 3
4. a) smrt b) liječenje ljekopis, popis lijekova, farmakopeja c) potpuno ozdravljenje 4
5. divisio – classis – ordo – familia – genus – species 1
6. Nema medicine bez latinskog jezika. / Ne postoji medicina ... 1
7. a) Forum Romanum; b) Spartak 2
8. b) Cezar, Kras i Pompej 1

Stručni vokabular i civilizacija: 18

UKUPNO: 50